

Téhož léta M°CCCC°LXXXIII°. konšelé staroměští, novoměští i malostranští, spojivše se tajně s pány protivnými kalicha Kristova a od nich pomoci čekající, mínili všechny, kteříž při⟨jím⟩ají krev Boží, duchovní i světské, shladí⟨ti 5 a vyhnati ten čtvrtek ⟨25. září⟩ před sv. Václavem; ale milý Buoh té lsti divně překazil. Neb rada a zrada jich tajna nemohla býti; neb Tomášek od Hvězdy zlaté, ten některému z sausedův mluvil: „Již se teď vaše tudíž posvícenie blíží, shledáte, žeť vám dáme krvavých mazancuov žráti!“ Ale ten jsa chytrý poradiv se, i než ten čas přišel, ten týden 10 předtím odšel na onen svět jako Jidáš. I roznášelo se jest to tajně mezi lidmi, neb sau v ty časy saused s sausedem nesměli volně mluvit; a chtěl-li jest kto s druhým na rynku mluvit, ohlédal se jako vlk, zdali by tu třetí byl, aby jich nevyzradil. Pak nadto více konšelé tíž měli své šibaly a zrádce; ti po víních a po šenkovních domích chodíce počínali 15 sami najprv leccos mluvit proti konšeluom, a přimánil-li by se kto k tomu a pověděl co takového, ješto by nebylo líbo konšeluom, i zrazovali je, a oni je sázeli a druhé i mučili, a tak své šibalstvo konali. Tak se to násilí předse konalo, až již blíž od toho času, že jsa nemocen na hradě pražském kněz Hanuš Kolovrat, kterýž chtěl býti arcibiskupem pražským, i pracovav k smrti tak se dlouho mučil, nemoha umřít, 20 věda o tom, co se má Čechuom věrným v Praze díti, i pověděl jest a výstrahu jim dal. Jakož by se pak bylo to vskutku tak nalezlo, ale milý Buoh té lsti divně překazil; neb kterúz sú jámu jiným kopali, do té jámy samy dopustil vstrkatí. Neb ty výstrahy majíce z Božího 25 jednání, i saused s sausedem, jemuž dobře věřil, to vypravoval v tajnosti a ten opět jinému, až se to všecko rozneslo. I věřice Pánu Bohu, že jich neráčí opustiti, i nečekavše noci, v níž sau měli sausedy jímati a katovati se s nimi, i předešli je ten den prvě. Neb byli sú ti konšelé 30 všechny předtím zapisovali, aby každý, což na koho zbroji přísluší mieti, byl s ní hotov, kdyžkoli udeřino bude k šturmu na rathúze). Poznavše věr⟨ní b⟩ožským zjevením úklad, který se od nich dál, ⟨ut⟩ekli se k Bohu najprv za pomoc, a tu středu ⟨24. září⟩ před svatým Václavem ráno v hodinu XIII^{ta} udeřivše k šturmu najprv v Tajně, potom po jiných kostelích Novoměští, majíce pod sukněmi odění, někteří najprv vskočili do 35

rathúzu svého a písaře, kterýžto bránil obci, aby nešli do světnice, kdež byli konšelé, toho najprv zabili. Konšelé někteří utekli prvé, a kteréž jsou našli v světnici, ty všedše zsekali a mordovali, že krve bylo v světnici na některý čberík; a zsekavše je, smetali s rathúzu. Páral pak kožišník, najstarší, ten byl utekl a schoval se u sauseda v luoži; tu nalezen a veden k rathúzu, spínaje ruce: „Á, milý králi!“, a než ho dovedli k rathúzu na rynku, rozstúpivše se od něho, i stříleli k němu, a sekajíce jeho říkali: „Toť mých deset kop“ a jiní: „Toť mých pět kop“, a on již byl bez duše dávno; a proto se chudina nad ním po smrti mstila, litující své krivdy, již jest jim činil. I přivlekli ho před rathúz k jiným, kteréž sú smetali. Na Malé Straně též svým učinili. Tehdy obec opanovavše rathúzy, pečeti vezmše, volili sobě jiné úředníky hajtmany.

Téhož dne vybili kláštery a je zebali a mnichy vyhnali. Bosácký klášter na Novém Městě u Sv. Ambrože, u šraňkuov proti královu dvoru, ten sú veškeren obořili a potom bosáky mnichy ven z Prahy provodili. Téhož také dne na židy udeřili a všecko jim pobrali, množství veliké od stříbra, od zlata, od klénotův, od čub čistých a drahých; a znamenité škody vzali sau židé, i páni a jiní, majíce tam věci zastavené. Také rathúzy sú dobře osadili a v noci žoldnéři po městě chodili.

V pátek (26. září) pak sebravše se z obojeho města i Malostranští, táhli sú k Hradu, jako by měli k němu šturmovatí připravivše se, a pan Matěj Mejtýný nejvyšší řídítel v tom byl jest; a to z té příčiny, ne aby Pražané pých nad králem, svým pánem, chtěli učiniti, ale proto, aby Hradu mohli s městem králi J. M. zachovati. Neb sú se obávali, aby nepřátelé příjduce naň puštění nebyli, a tak skrze to že by nesnáž mohli míti. I úmluvu jest hajtman pan Medek s Pražany učinil a Hradu jim postúpil; a oni jej osadivše žádnému sú nepřekáželi, ani kanovníkům. A Valenta Růžený zprávcí toho jest byl; kdež pro jeho opatrnost páni prelátí měli k němu velikau lásku i potom po všechny časy. Osadili sau také i Hradčany.

A vrátivše se týž pátek do Prahy k večerému, na Starém Městě vedli tři konšely s jedním obecním, kterémuž říkali Tomášek od Oremusův podlé Volka, pod praně; a purkmistra Jana Klobúka v truckách dva katí přinesli, neb nemohl jíti, zlámav sobě nohu, když ho s rathúzu svrhli. První z těch konšeluov byl Chanický Václav od Ko-

húta za rathúzem; ten na mučení řekl: „Co sme my vám měli činiti, to vy nám činite“. Druhý konšel Publik vyznal, že sú měli sepsaných více než 70 měšťanův na Starém Městě, kteréž měli stínati ihned tu noc, by se byli tito neutekli. Purkmistr pak vyznal, že všechny měli mordovati, v kterémž domu nebylo by světla v tu noc ve čtvrtek na pátek před sv. Václavem.

I stáli najprv Publika, potom Chanického, potom Stodolu. A když měli purkmistra stíti, ještě sám řekl, že „sem nic dobrého nemyslíl o této obci“; a kat, mistr Mates, pokloniv se jemu, i stál jeho. Na Novém Městě také stáli purkmistra Šimuně měšcečníka, Truhličku, konšela z Poříčí, a Kahuna šedivého. A na Malé Straně stáli také purkmistra, Piprňaska řečeného, muže starého, šedivého a bradatého — ten málokdy býval bez věnce —, a s ním nějakého Tomka krajčího. A hned od té chvíle ten kat Mates nechtěl jest již potud více mistrovatí, odpovídaje se toho; potom, nemaje se čím živiti, na Starém Městě rynek dlažil a na fary kněžím vodu vozil a jiným lidem. — Tož pak po té baurce hned ten veliký mor, kterýž toho roku byl, přestal.

It. všechny protivníky krve Kristovy z měst pražských ven vypověděli a vyhnali, tak aby hanebná směsice nebyla mezi Čechy věrnými, a zvláště, kteří prvé přijímaše krev Kristovu, potom se jí odprísáhli a haněli i kaceřovali. > | A to sú sobě všecka tři města vysoce zapisaly, zápisy zjednavše, pečeti svými zapečetivše, věru i ctí k tomu na rynku Starého Města sobě slibující. Slušieť na to Pražanuom pomnietí, ať Buoh nebude vás trestati jako Jeruzalema!

To když král uslyšal, na Pražany se velmi rozhněval, nechtě do Prahy jeti, leč toho pomstí. I měli jsou Pražané toho s pomyšlením, přátel sobě hledající. Ne král Vladislav chtěl, aby Pražané jemu <zed položili okolo Prahy, od bran za hony, a klíče aby jemu vynesli, a také aby před ním klečeli atd. Bylo jest již namluveno, že chtějí klíče vynéstí, když pojedje do Prahy, ale milý Buoh to zrušil, ačkoli někteří z přátel mnoho sľibovali Pražanuom, jako kniežata Jindřich a Hynek, pan Svitáček a jiní. Potom vedli k tomu, aby Pražané to učinili, co král chce míti. Kníže Hynek půjčil děl králi, aby hrad pražský ohradil jimi proti Pražanům. A od toho času král bytem není ve svém dvoře královském v městě pražském, ale na Hradě bytem byl i potomní králové>.

Službu naši vzkazujeme s žádostí všeho d⟨obrého⟩.
 Urozený pane, pane a přáteli nám milý! V⟨aše⟩ Milost
 velmi světle znáte, kteraké v těch⟨to le⟩tech milovníci
 115 pravd Božích snášeli protivensvie, hanění, škody i s námi
 Pražany, viece, než bylo slušné, vždy očekávajíce, zdali
 protivná strana i také naši úředníci, konšelé, k těmž při-
 stúpí, k čemuž Vaše Milost pristupovala, pro dobré upoko-
 120 jenie této země. Již pak konečně, že mnohé z nás měli
 o životy pripravovati, mistry a kněží vsecky vyhnati, měvše
 výstrahu jistú — jakož pak Prokop Publik to vyznal po ně-
 kolikrát, jeden z konšeluov —, s Boží pomocí z daru jeho
 milosti opatřili jsme se i zmocněli města našeho pražského,
 jsúce vespolek jednoho srovnánie, jedné duše ke všemu
 310 125 dobrému i této koruny i | všech milých přátel věrných.
 Protož Vaší Milosti prosíme se vši pilností, že z vietězstvie,
 kteréhož nám Pán Buoh ráčil popřieti proti úkladuom,
 budete Pánu Bohu děkovati a nám radni a pomocni býti,
 jisté lidi k naší potřebě vyšléce, abychom Prahu před ne-
 130 přátely mohli zachovati. A my, toho vděčni jsúce, Vaší
 Milosti budem ⟨se odpla⟩covati jako pánu a příteli nám
 milému...

⟨Lé⟩ta Božieho M°CCCC°LXXXIII°. Hradec Krá-
 lové vešken vyhořal a vypálen tu sobo⟨tu po⟩ Božiem
 Těle, a to jemu již po druhé.

Téhož léta přijel král Vladislav do Prahy o svatém
 5 Václavě ⟨28. září⟩ a s ním někteří z těch zrádcí, kteřížto
 při té búrce byli přeč utekli, jako ten Ocásek, pro kteréhož
 veliký rozbroj byl v Praze, takže se již i král tomu divil i bál.
 A potom hned o to myslil, aby hrad svatého Václava opra-
 voval a na něm bytem byl, nechťe viece již v Praze býti
 10 ve dvoře královském.

Item téhož léta ženy těch zrádcuov stínaných byly jsú
 příčina mnohého zlého; vyhnány jsú z Prahy a ven vy-
 povědieny.

Pro chválu Pána Boha všemohúcího a pro obecné dobré
 královstvie Českého, aby každý v svém | řádu a spravedli- 15 311
 vosti státi mohl, láska a jednota aby zachována byla ode
 všech,

⟨1⟩éta Božieho M°CCCC°LXXXV°. v neděli postní
 Letare ⟨13. března⟩, majíce sněm obecní všichni králov-
 ství našeho Českého kniežat, pánuov, rytieřstva, měst 20
 v městě Hoře Kutně, my Vladislav, z Božie milosti král
 český etc., majíc toho péci v témž ⟨svém⟩ královstvie
 a svých poddaných znajíc potř⟨ebné věci, tyto artikule
 zřídili a spuosobili a na konec zavřeli sme:

Item najprvé, co se víry přijímaní těla a krve Pána Je- 25
 žíše Krista pod jednu neb pod obojí spuosobú dotýče, král
 JMt to rozváživ, za slušné se v tom JMti zdá toto, aby strana
 strany nehaněla ani utískala, buď světských neb duchov-
 ních, než obojí k sobě lásku zachovajte, kněží kterékoli
 strany, pod kterýmikoli kniežaty, pány, rytieřstvem, městy 30
 královskými jsú, slovo Boží svobodně a na hříchy kažte, žádní
 žádných nekaceřujte ani hanějte. A kniežata, páni, ry-
 tieřstvo i v městech královských ti, kteříž obyčej mají tělo
 a krev Boží přijímati pod jednu zpuosobú, kněží i lidi
 poddané své, ⟨kteréz⟩ pod sebú mají, obyčej přijíma⟨jící⟩ 35
 tělo a krev Pána Krista pod obojí zpuosobú, žádných útis-
 kuov nečiňte ani jich h⟨aněj⟩te ani jim braňte svého spase-
 nie hledati podlé jich víry a zvyklosti; též i ti páni,
 rytieřstvo i města, kteříž obyčej mají přijímati pod obojí 40
 zpuosobú tělo a krev Pána Ježíše Krista ⟨a mají poddané své
 a kněží, ježto mají obyčej přijímati pod jednu spuosobú⟩,
 k těm poddaným svým a proti nim mají se též zachovati
 bez útisku, aby každý slovo Božie kázal bez hanění na
 hříchy | a svého spasenie hledati mohl podlé víry a zvyk- 312
 losti bez hanění a útisku. A to se státi má a zachováno 45
 býti až do let XXXI°. od nynějšího času pořád zběhlých.
 A což se kompaktát a smlúvy ⟨koncilium⟩ bazilejského do-
 týče, ty na své mieře stuojte a v své moci zuostaňte, jakož
 samy v sobě jsú. A v tom času páni, rytieřstvo i města ⟨oby-
 čje majíce přijímati tělo a krev Pána Krista pod obojí 50